

i det Hele kunde gaa ind paa nogle af de *Wendringer*, som af de *Herrer* ere blevne stillede til *Regjeringens Forslag*. Seg skal derfor kun, ligesom jeg allerede ved *Iste Behandling* af *Præstelønnings-sagen* her i *Thinget* udtalte en *Fortolkning* af § 13, der, som det ærede *Medlem* for *Lhisted Amts 4de Valgkreds* (*Schjerring*) har erkjendt, er en stor *Smødekommen* imod *Thinget*, ja en *Smødekommen* i den *Retning*, som endnu ingen *Minister* før mig har gjort, nu sige, hvad jeg allerede den *Gang* antydede, at jeg gjerne skal være villig til at gaa ind paa en *Wendring* i *Paragrafen* saaledes, at den *Mening*, som jeg udtalte den *Gang* under *Iste Behandling*, kan blive klar og tydelig i selve *Loven*. Seg har imidlertid ikke troet paa *Sagens* nærværende *Standpunkt* at burde stille mine *Wendringsforslag*, da jeg selvfølgelig først vilde se, hvilken *Skjæbne Loven* fik ved denne *Behandling* her i *Thinget*. Der er imidlertid en *Bemærkning*, som jeg ikke kan lade gaa ubørjert hen, og som er fremhævet af det ærede *Medlem* for *Lhisted Amts 4de Valgkreds*, en *Bemærkning*, som oftere er fremkommet her som en *Indvending* imod *Lovforslaget*, idet man nemlig har sagt, at *Præsterne* jo ligefrem vilde blive *Kassebetjente*. Seg maa tillade mig at oplyse, at dette er en *Misforstaaelse* af *Lovforslaget*. Først maa jeg erindre om, at en meget stor *Del* af *Præsteembederne* her i *Landet* efter *Regjeringens Forslag* vilde blive fuldstændig ubørjerte deraf, idet der ved alle de *Embeder*, som ligge imellem 350 og 220 *Lønnder Byg*, ikke vil blive gjort den allerringeste *Forandring*, saaledes at altsaa i det *Mindste* alle de *Præster*, der sidde i disse *Embeder*, ikke ville blive *Kassebetjente*, og hvad de andre angaar, maa jeg tillade mig at oplyse, hvad der staar i § 2 i *Lovforslaget*: „*Enhver Præst* er pligtig til, naar *Ministeriet* paa-lægger ham det, selv at opbevare og indbetale det *Overskud* af hans *Embedsindtægter*, som er bestemt til *Inddragelse*.“ Deraf følger jo imidlertid ingenlunde, at det sker eller skal ske i alle *Lilfælde*, men *Ministeriet* har kun villet reservere sig *Ret* til i visse enkelte *Lilfælde*, hvor det var vanskeligt paa et enkelt *Sted* at faae *Tienden* opkrævet paa anden *Maade*, da at kunne sige til *Præsten*, — forsaavidt som han var en *Mand*, som man kunde komme overens med om *Enkeltighederne* —, at han skulde overtage dette *Spærv*. Derved er der dog ikke foregrebet den *mindste Smule* i *Paragrafen* med *Hensyn* til en anden *Ordning* af *Forholdet*, som er antydet i § 13, hvor der staar, at „*Regnskabs- og Kassevesenet* for de paa den nævnte *Konto* opførte *Beløb* ordnes indtil videre af *Kirke- og Undervisningsministeriet*“, som altsaa vil have at drage *Ansvar* for paa de enkelte *Steder*, naar *Medlemmer* af *Sogneraadet* eller *Kommunalbestyrelsen* eller *Andre* maatte være villige til at være *Tiendeopkrævere*, at udbetale *Præsten*, hvad han skal have, og at sende *Resten* til *Amtstuen*. Seg maa nu spørge, om der staar et

eneste *Ord* i *Lovforslaget* om, at *Præsterne* skulle være *Kassebetjente*? Der er stor *Forskjel* paa, at *Ministeriet* har forbeholdt sig i et enkelt *Lilfælde* at kunne bruge en enkelt *Præst*, og paa at sige, at de alle skulle være *Kassebetjente*. Seg tror, at jeg med *Sandhed* tør tilføje, at det ligger *Ministeriet* i overordentlig *høi Grad* paa *Hjerte* at faae denne *vigtige Sag* gennemført baade med *Hensyn* til selve *Kirken*, til *Geistligheden* og til *Befolkningen*, idet jeg anser det for overordentlig uheldigt, at en saadan *svævende Lilstand* som den, vi nu i en lang *Marække* have haft, fremdeles skulde vedblive at bestaa i en længere ubestemt *Fremtid*. Naar man endelig har yttret, at det *Forslag*, som *Regjeringen* har forelagt, er en halv *Reform*, medens de *Herrer Forslagsstilleres Forslag* er en hel *Reform*, saa vil jeg dog henstille, om det ikke er rigtigst at faae en *Reform* paabegyndt. Fordi man ikke strax ved en saa stor *Reforms Gjennemførelse* kan faae alt *Muligt*, hvad man ønsker, saa følger deraf dog ingenlunde, at *Reformen* ikke kan komme lidt efter lidt. *Rigsdagen* samles jo hvert *Mar*; *Loven* skal revideres om 10 *Mar*, og det er jo dog en *Sag*, som er saa overordentlig vanskelig at faae gennemført i *Enkeltighederne*. Den omfatter *Indtægter*, som beløbe sig til mellem 2 og 3 *Mil-lioner Rd.* aarlig, og det er en *Reform*, som, hvis den blev gennemført, saaledes som de ærede *Herrer foreslaa*, vilde medføre overordentlig store *Vanskeligheder* med *Hensyn* til *Oppebørjel*, *Opkrævning*, *Forandring* i *Amtstuerne* m. m. Det vilde desuden være en saa gennemgribende *Forandring* i flere *Henseender*, at jeg netop tror, at det *Forslag*, som *Regjeringen* har fremlagt, paa en lempeligere *Maade* vil berede *Overgangen* til en fuldstændig *Reform*. Det er jo dog, tror jeg, henfigtsmæssigere og heldigere at faae *Sagen* begyndt for *Alvor*; i *Enkeltighederne* vil der da altid siden kunne rettes derved. Med disse saa *Bemærkninger* skal jeg atter tillade mig at anbefale *Regjeringens Forslag* til det *høie Things Belvillie*, idet jeg tilføjer, at jeg skal være villig til paa et senere *Stadium* at forhandle med *Mindretallet* med *Hensyn* til de *Wendringsforslag*, som det har stillet til *Regjeringens Forslag*.

Th. Nielsen: Den høitævede *Minister* sagde, at det var lige vigtigt for *Befolkningen*, *Geistligheden* og *Kirken* at faae denne *Sag* ordnet. Seg havde nu ventet, at den høitævede *Minister* havde paaapeget nogle af de *Fordele*, som dette *Forslag* vilde bringe disse tre *Faktorer*, men disse *Fordele* have vi jo forøvrigt hørt saa ofte, at man nok kender *Noget* til dem. Seg skal tillade mig at berøre dem med et *Par Ord*. Den første *Grund*, som man pleier at anføre for, at man skulde tage imod dette *Forslag*, er den, at nu, da *Reformen* har staaet saa længe paa — vel omtrent i 17 *Mar* —, maa det da endelig være paa *Tiden* at se at faae en *Afgjørelse*. Denne *Grund*